

Lejano

Uzak, Nuri Bilge Ceylan, 2002

Retrat preciós de la tenacitat, de la melancolia, la solitud i l'aïllament premeditat de dos homes.

Un fotògraf madur obsessionat per la distància, que cada vegada és més gran entre la seva vida professional i els seus ideals, es veu obligat a acollir a casa seva un jove familiar que ha deixat el poble per buscar feina de mariner a Istanbul, i així viatjar a l'estranger.

Amb un *tempo* cinematogràfic lent i reposat, Ceylan ens mostra la terrible solitud dels dos personatges. D'una banda, un displicent i cansat fotògraf que creu que aquest art ha mort perquè treballa en una fàbrica de ceràmica i no fa res per canviar. De l'altra, un autocomplaent jove emigrant que somnia en un món millor, però que és incapaç de definir i concretar. Desil·lusió i desesperança en diverses dimensions. S'inicia així una cohabitació difícil, però sobre-tot silenciosa, plena de resignació i dolor entre els dos homes que, incapaços com són d'expressar-ho, han d'acabar

afrontant-ho en silenci. Sols, aïllats i allunyats entre ells.

Bellesa cinematogràfica

Lejano és un film atípic, ple de detalls i silencis, sobretot silencis, que ens mostra un cinema auster, reflexiu i rotundament emocional. Un cinema que porta a la pantalla l'emoció, la intuïció i les sensacions de la vida. Però, sobretot, l'avorriment i les conseqüències dels personatges. I tot això s'esdevé a través d'una fotografia excel·lent: cada pla és una fotografia pensada fins al més petit mil·límetre i amb una bellesa captivadora que no necessita ni diàlegs ni música que l'acompanyi. Una bellesa pensada també per reforçar la interpretació dels actors i facilitar la comunicació per la presència i les emocions intuïdes dels personatges.

Lejano és una pel·lícula que emociona amb elements mínims, no amb acció cinematogràfica sinó a través de composicions

fotogràfiques; recreant-se en els moments de solitud i reflexió dels personatges, sense mostrar cap interès pels diàlegs, si aquests no són estrictament necessaris. En això s'assembla força al cinema de Bresson, Antonioni, Ozu, Kaurismaki i, sobretot, de Tarkovsky, a qui *Lejano* sembla retre homenatge, amb personatges torturats, silenciosos, de grans mirades i amb gran capacitat per avorrir i avorrir-se.

Les sàvies i austeres actuacions dels dos actors protagonistes, premiats ambdós amb el Premi a la Millor Interpretació al Festival de Cannes, són naturalistes i gens histriòniques, la qual cosa fa creure al públic que es tracta més de protagonistes d'un documental que no pas d'una pel·lícula de ficció.

El director

Nascut a Istanbul el 1959, Nuri Bilge Ceylan es graduà en enginyeria per després no saber bé a

què dedicar-se. És així que decidí viatjar a Londres, Índia i Nepal per intentar trobar una direcció professional. Tanmateix, des dels quinze anys es dedicava ja a la fotografia. Durant el servei militar ocupà el seu temps lliure a llegir biografies de directors de cinema (conta que la de Polanski li va canviar la perspectiva) i a veure força pel·lícules, circumstàncies que feren créixer el seu interès pel setè art i veure'l com una manera per transformar la fotografia en una cosa de més rellevància.

Aleshores, estudià dos anys de direcció cinematogràfica a Istanbul. El 1987 va tornar a Londres per intentar seguir els estudis de cinema. Allà, com les classes eren molt cares, es passà quatre mesos veient tres pel·lícules d'autor diàries a la Filmoteca, lloc on, segons Ceylan, va aprofundir enormement en la cultura cinematogràfica i arribà a admirar els treballs d'Ozu, Bresson, Antonioni i Tarkovski. El 1995 inicià la pròpia carrera cinematogràfica amb un curtmetratge (*Koza*), i dos anys després, rebé l'aplaudiment de la crítica internacional amb el primer llargmetratge *Kasaba* (1997), mai estrenat al nostre país.

Ceylan treballa sempre amb equips de producció mínims: dues persones en els dos primers films, cinc en aquesta última producció, on ell, a més de dirigir, n'és el

realitzador, el guionista, el director de fotografia i el muntador.

El seu cinema és la translació al llenguatge cinematogràfic de les seves fotografies: mar, núvols, personatges anònims i paisatges sense història. Films, tanmateix, que parlen més d'actituds que no pas d'espais, i que no deixen impertorbables els sentits i les emocions.

Gran Premi del Jurat i Premi a la Millor Interpretació al Festival de Cannes 2003.

Gran Premi FIPRESCI a la Millor Pel·lícula 2003.

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Direcció i guió: Nuri Bilge Ceylan
Producció: Feridun Koç
Fotografia: Nuri Bilge Ceylan
Montatge: Nuri Bilge Ceylan
So: Ismail Karadas
Música: Concert K.364 de Mozart
Montatge: Nuri Bilge Ceylan
País: Turquia
Any: 2002
Durada: 110 minuts
Idioma: VO en turc

Equip Artístic

Muzaffer Özdemir: Mahmut
Mehmet Emin Toprak: Yusuf
Zuhal Gencer Erkaya: Nazan
Nazan Kirilmis: l'amant
Feridun Koç: el porter
Fatma Ceylan: la mare
Ebru Ceylan: la jove

Filmografia

2002

Lejano

2000

Mayis Sikintisi

1997

Kasaba